

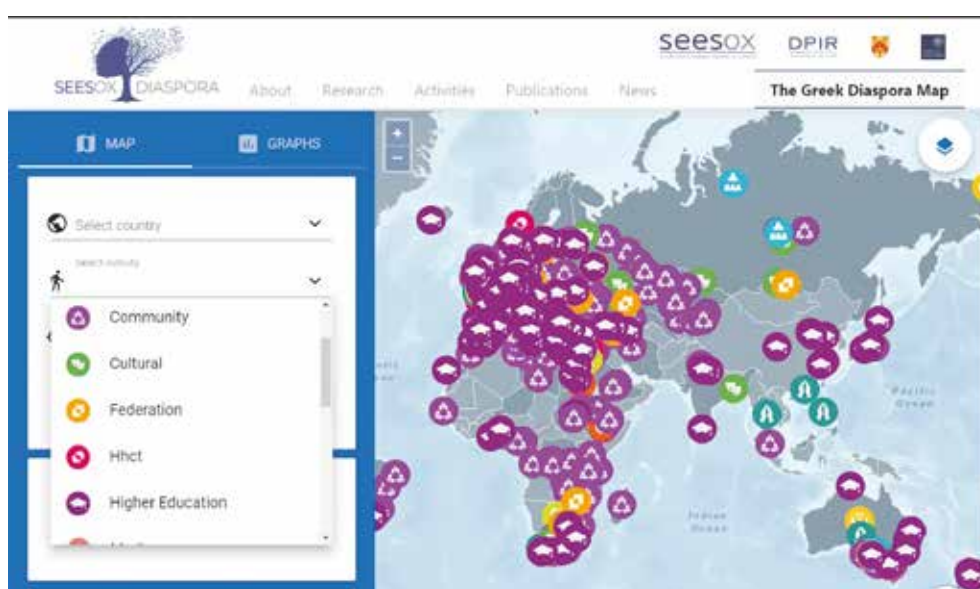
The Greek Diaspora Map: Μια ψηφιακή «γέφυρα» για τη διασύνδεση των απανταχού Ελλήνων

Δρ Φωτεινή Καλαντζή: «Θέλουμε να ξέρουμε πόσοι είμαστε οι Έλληνες, πού βρισκόμαστε και ποιες είναι οι δυνάμεις μας»

Πόσοι και ποιοι είναι οι Έλληνες της Διασποράς; Ποιες κοινότητες και οργανώσεις έχουν δημιουργήσει; Πώς θα μπορούσε να διευκολυνθεί η επικοινωνία, η διασύνδεση και η συνεργασία μεταξύ των οργανώσεων που έχουν συναφή πεδία δραστηριοτήτων και ενδιαφερόντων; Αυτά είναι μερικά από τα ερωτήματα, στα οποία φιλοδοξεί να δώσει απαντήσεις ο ψηφιακός Χάρτης της Ελληνικής Διασποράς - The Greek Diaspora Map (<http://seesoxdiaspora.org/the-greek-diaspora-map>). Πρόκειται για ένα έργο το οποίο εντάσσεται στο παγκόσμιο ερευνητικό πρότζεκτ «The Greek Diaspora Project» (<http://seesoxdiaspora.org/>), που υλοποιείται από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης και συγκεκριμένα από το Κέντρο Σπουδών Νοτιοανατολικής Ευρώπης - South East European Studies at Oxford (SEESOX). Οι ερευνητές του Κέντρου, με συντονιστή τον διευθυντή του, κ. Όθωνα Αναστασάκη, μελετούν πολύπλευρα τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στην Ελλάδα και στην ελληνική Διασπορά.

Στο πλαίσιο, λοιπόν, του «The Greek Diaspora Project», ομάδα ερευνητών με επικεφαλής την Δρ Φωτεινή Καλαντζή, υπότροφο του Ιδρύματος Λεβέντη, έχει αναλάβει το φιλόδοξο εγχείρημα της χαρτογράφησης της ελληνικής Διασποράς και της δημιουργίας ενός ψηφιακού εργαλείου, που θα διευκολύνει την επικοινωνία και τη συνεργασία των ομογενειακών οργανώσεων, μεταξύ τους και, φυσικά, με την Ελλάδα. Οργανώσεις που έχουν συναφείς σκοπούς ή αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα, αποκτούν πλέον έναν δίαυλο επικοινωνίας και μπορούν να συνεργαστούν για να εξυπηρετήσουν από κοινού τους σκοπούς τους και να αναζητήσουν από κοινού λύσεις για τα προβλήματά τους. Επίσης, ο ψηφιακός Χάρτης καθίσταται ένα χρήσιμο εργαλείο και για τους ερευνητές, που επιδιώκουν να επικοινωνήσουν με τους Έλληνες της Διασποράς και να αντλήσουν υλικό για τις μελέτες και τις εργασίες τους. Σε ένα δεύτερο επίπεδο, πέρα από το πρακτικό, το εργαλείο του ψηφιακού Χάρτη μπορεί να εξυπηρετήσει την αυτογνωσία των Ελλήνων, την απόκτηση δηλαδή μιας επαρκούς γνώσης για το ελληνικό στοιχείο που βρίσκεται εκτός Ελλάδος.

«Θέλουμε να ξέρουμε πόσοι είμαστε οι Έλληνες, πού βρισκόμαστε και ποιες είναι οι δυνάμεις μας», δηλώνει στο «Βήμα της Εκκλησίας» η Δρ Καλαντζή, επισημαίνοντας ότι η προσδοκία των ερευνητών είναι να δημιουργηθεί, μέσω του χάρτη, μία αλληλεπίδραση των ομογενειακών οργανώσεων με την Ελλάδα και μεταξύ τους. «Ειδικά αυτήν την εποχή που η Ελλάδα πέρασε μία έντονη οικονομική και πολιτική κρίση, ζητούμενο είναι η

Στον ψηφιακό Χάρτη της Ελληνικής Διασποράς μπορεί κανείς να βρει στοιχεία για τις ελληνικές κοινότητες και οργανώσεις, με βάση τις χώρες όπου βρίσκονται, τις δραστηριότητές τους και τον γεωγραφικό προσδιορισμό που ενδέχεται να φέρουν

ενδυνάμωση της σχέσης της με τη Διασπορά», επισημαίνει η επικεφαλής του έργου.

Η Δρ Φωτεινή Καλαντζή, υπότροφος του Ιδρύματος Λεβέντη, είναι η επικεφαλής της ερευνητικής ομάδας που υλοποιεί το έργο «The Greek Diaspora Map»

Το εγχείρημα της δημιουργίας του ψηφιακού Χάρτη της Ελληνικής Διασποράς ξεκίνησε το 2017 και στην παρούσα φάση αριθμεί περίπου 4.000 καταγραφές για κοινότητες, οργανώσεις και οργανισμούς, εκ των οποίων πάνω από 200 αφορούν την Αυστραλία. Τα δεδομένα που περιλαμβάνονται στις ανωτέρω καταγραφές, κατά ένα μέρος έχουν παραχωρηθεί από το Υπουργείο Εξωτερικών, το Υπουργείο Παιδείας, το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας και το Ίδρυμα Ωνάση, και κατ' άλλο μέρος προέρχονται από την έρευνα της ομάδας του SEESOX. Η ερευνητική ομάδα, αφού συλλέγει τα στοιχεία για τις κοινότητες και τις οργανώσεις της ελληνικής Διασποράς, στη συνέχεια τις κατηγοριοποιεί με βάση τρία κριτή-

ρια: τη χώρα στην οποία βρίσκονται, το προφίλ και το πεδίο των δραστηριοτήτων τους και τον γεωγραφικό προσδιορισμό, εφόσον φέρουν τέτοιο.

Σε ό,τι αφορά στο προφίλ των οργανώσεων της ελληνικής Διασποράς, αυτή τη στιγμή φαίνεται ότι κυριαρχούν οι κοινότητες (community), με ποσοστό 38%, και ακολουθούν οι οργανώσεις με θρησκευτικό (religion) και πολιτιστικό (cultural) χαρακτήρα, με 20% και 12% αντίστοιχα. Από τις οργανώσεις που φέρουν γεωγραφικό προσδιορισμό, το μεγαλύτερο ποσοστό συγκεντρώνουν εκείνες που προέρχονται από την Πελοπόννησο (17%) και ακολουθούν οργανώσεις από τη Δυτική Μακεδονία, τον Πόντο, την Κεντρική Μακεδονία και το Νότιο Αιγαίο.

Τα παραπάνω προκύπτουν από τις αναλύσεις ποσοτικού και ποιοτικού περιεχομένου, τις οποίες διενήργησε η Δρ Καλαντζή. Η ερευνητριά υπενθυμίζει ότι οι εγγραφές στον χάρτη εμπλουτίζονται διαρκώς και κατ' επέκταση διαφοροποιούνται αντιστοίχως τα αποτελέσματα των αναλύσεων και η εικόνα που διαμορφώνεται αναφορικά με τον τρόπο οργάνωσης των Ελλήνων της Διασποράς.

Σημειώνει, επίσης, ότι τα νέα κύματα μετανάστευσης από την Ελλάδα προς χώρες του εξωτερικού συνιστούν έναν ακόμα παράγοντα που διαφοροποιεί διαρκώς τα δεδομένα και τα συμπεράσματα. Σκοπός των ερευνητών είναι να καταγράψουν και τις οργανώσεις που δημιουργούνται αυτήν την περίοδο από τους νέους μετανάστες, ενώ μία ειδικότερη επίδιωξη είναι να καταγράψουν τις οργανώσεις οι οποίες υφίστανται και λειτουργούν μόνο μέσω του διαδικτύου και, πιο συγκεκριμένα, μέσω των social media. «Είναι σημαντικό να δούμε και αυτές τις καινούργιες οργανώσεις, που ίσως δημιουργήθηκαν τα τελευταία 5-7 χρόνια», σημειώνει η κ. Καλαντζή, ανα-

γνωρίζοντας πάντως ότι πρόκειται για ένα απαιτητικό και σύνθετο εγχείρημα. Παρ' όλες τις απαιτήσεις και τις δυσκολίες, οι ερευνητές που συμμετέχουν στη δημιουργία του ψηφιακού Χάρτη της Ελληνικής Διασποράς θα κάνουν ό,τι είναι δυνατόν για να παραδώσουν ένα εργαλείο, το οποίο θα προσφέρει ουσιαστικά οφέλη στους χρήστες του. «Όσο προχωράει αυτό το έργο, πιστεύουμε ότι θα φτάνουμε πιο κοντά σε μια πιο συνολική χαρτογράφηση της Διασποράς», μας δηλώνει η Δρ Καλαντζή. Σταθμό σε αυτήν την προσπάθεια θα αποτελέσει, κατά την ίδια, η παροχή της δυνατότητας διαδραστικής παρέμβασης από τους χρήστες, ώστε να εμπλουτίζουν τα στοιχεία του χάρτη και να συμβάλλουν στην πληρέστερη αποτύπωση της Διασποράς. «Σκοπός είναι αυτός ο χάρτης να γίνει ένα κοινό αγαθό, δηλαδή να μπορούν να τον χρησιμοποιούν όλοι», τονίζει η Δρ Καλαντζή, επισημαίνοντας ότι «το όνειρό μας είναι να γίνει κάποια στιγμή και διαδραστικός, έτσι ώστε να μπορούν να μπαίνουν οι φορείς ή μεμονωμένα άτομα, να προσθέτουν στοιχεία, να βάζουν τις προσωπικές ιστορίες τους κ.λπ.».

Βέβαια, η διαδραστικότητα αποτελεί έναν μελλοντικό στόχο, που απαιτεί αρκετά βήματα ακόμη, ενώ εξαρτάται και από τη χρηματοδότηση του έργου. Ακόμη και σήμερα, ωστόσο, όσοι έχουν τη διάθεση να συνδράμουν στο έργο των ερευνητών - είτε είναι οργανώσεις, είτε μεμονωμένα άτομα - μπορούν να επικοινωνούν μαζί τους για να μοιραστούν γνώσεις και πληροφορίες για τη Διασπορά ή για να υποστηρίξουν οικονομικά το έργο. Η ανταπόκριση είναι ήδη πολύ θετική, όπως διαπιστώνει η Δρ Καλαντζή, τόσο από τους ανθρώπους της Ομογένειας, όσο και από οργανώσεις στην Ελλάδα, που αντιλαμβάνονται τα οφέλη της διασύνδεσης με τον υπόλοιπο Ελληνισμό.